

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра туризму і рекреації

РЕГІОНОЗНАВСТВО

Методичні вказівки до виконання
самостійної та індивідуальної роботи

для студентів денної форми навчання
спеціальності 242 «Туризм (Туризмознавство)»

Мукачево
МДУ 2016

УДК 913
ББК 26.89

*Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною радою
Мукачівського державного університету протокол № _____ від _____*

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри туризму і рекреації
протокол №9 від 06. 12. 2016 року*

Укладач

Токар Я.І., асистент кафедри туризму і рекреації

Рецензент

Мілашовська О.І. – д.е.н, професор, кафедри готельно ресторанної-справи
МДУ

P-31

Регіонознавство: методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм (Туризмознавство)»/ укладач Я.І.Токар. – Мукачево: МДУ, 2016. – 36с. (1,7 д. а.)

Анотація.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, методичні вказівки до виконання самостійної роботи, перелік тем для самостійного вивчення та завдання до них, а також список рекомендованої літератури.

© МДУ, Я.І.Токар 2016

ЗМІСТ

	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
I.	МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СРС	5
II.	ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ЗАВДАННЯ ДО НИХ.....	14
III.	МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	26
IV.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	30
V.	ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	32
	РОЗПОДІЛ ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	34

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна “Регіоназнавство” є важливою складовою циклу дисциплін професійної та практичної підготовки студентів. **Мета** вивчення курсу — сприяти глибокому усвідомленню студентами основних теоретичних положень сучасного регіоназнавства. Навчальний курс має міждисциплінарний характер. Особливо слід відзначити роль регіонального підходу в країнознавстві і дослідженнях міжнародних відносин.

Самостійна робота студентів (далі – СРС) є складовою навчального процесу і основним засобом опанування навчального матеріалу дисципліни “Регіоназнавство”, в час, вільний від обов’язкових навчальних занять.

Мета СРС – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної ознаки та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання СРС – вивчення тем, питань, винесених на самостійне опрацювання студентами, засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих на лекціях та інших аудиторних заняттях знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, виявлення прогалин у системі знань із предмета, забезпечення підготовки студентів до поточних аудиторних занять, контрольного заходу та підсумкового (модульного чи семестрового) контролю.

Зміст СРС визначається навчальною програмою, робочою програмою навчальної дисципліни “Регіоназнавство”, цими методичними матеріалами та методичними матеріалами (рекомендаціями, вказівками) до практичних і семінарських занять з названої дисципліни. СРС виконується згідно з методичними вказівками та у відповідності до переліку і завдань до них.

I. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ СРС

З урахуванням змісту, цілей та завдань, що вирішуються у процесі СРС з дисципліни «Реіонознавство», вирізняються три її основних види:

I – СРС, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять і вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;

II – пошуково-аналітична робота;

Види та форми СРС.	Форма контролю та звітності
<i>I. Підготовка до поточних аудиторних занять</i>	
1.1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов'язкових та додаткових літературних джерел	1.1. Активна участь у різних видах аудиторних занять
1.2. Вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання	1.2. Перевірка правильності виконаних завдань під час консультацій та аудиторних занять
1.3. Виконання домашніх завдань, написання рефератів, підготовка доповідей	1.3. Перевірка правильності виконання завдань, написання рефератів, заслуховування доповідей
1.4. Виконання та письмове оформлення завдань, тестів	1.4. Перевірка правильності виконання завдань і тестів під час аудиторних занять та консультацій
1.5. Підготовка до семінарських, практичних занять	1.5. Активна участь у семінарських, практичних заняттях
1.6. Підготовка до контрольних заходів (контрольних робіт) та інших форм поточного контролю	1.6. Написання та перевірка контрольної роботи, тестування тощо
1.7. Підготовка до виконання комплексної контрольної роботи (ККР)	1.7. Виконання ККР
1.8. Підготовка до виконання ректорської контрольної роботи (РКР)	1.8. Виконання РКР
<i>II. Пошуково-аналітична робота</i>	
2.1. Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Доповідь за підготовленими матеріалами та їх оцінювання на аудиторних заняттях
2.2. Аналітичний розгляд наукових публікацій	2.2. Доповідь та обговорення результатів виконаної роботи під час аудиторних занять
2.3. Аналіз конкретних практичних ситуацій, підготовка до участі у ділових, кейсових іграх, виконання ситуаційних вправ і т. п.	2.3. Участь у ділових, кейсових іграх, виконання ситуаційних вправ тощо
2.4. Практикум з навчальної	2.4. Перевірка правильності

дисципліни з використанням комп'ютерного програмного забезпечення	виконання завдань
III. Наукова робота	
3.1. Участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо	3.1. Доповіді на наукових конференціях, семінарах, круглих столах тощо
3.2. Підготовка наукових публікацій (наукових статей, тез тощо)	3.2. Обговорення з викладачем підготовлених матеріалів, подання до друку
3.3. Виконання завдань у межах наукових досліджень	3.3. Використання матеріалів у звіті з науково-дослідної роботи (НДР) кафедри
3.4. Підготовка наукових робіт до участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	3.4. Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт

Для реалізації СРС у процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують завдання різних типів і рівнів складності. Студенту пропонуються типи завдань, які передбачають отримання матеріального результату.

Перший рівень СРС забезпечує засвоєння предметних знань, основних понять та термінів, видів та способів діяльності, формування навичок, умінь, але не передбачає самостійного застосування набутого.

Другий рівень СРС формує певні навички та вміння самостійно застосовувати засвоєні знання для виконання певних завдань:

- виконання вправ, тестів, розв'язання правничих ситуацій за лекційними матеріалами теми;
- підготовка контрольних запитань для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу теми;
- узагальнення теоретичних матеріалів за допомогою опорно-інформаційних схем;
- підготовка письмових робіт аналітичного характеру за тематичними матеріалами (рефератів, роз'яснень, консультацій) тощо.

Третій рівень передбачає самостійний інформаційний пошук, прийняття самостійних рішень та творчий рівень застосування набутих знань, навичок, умінь:

- підготовка пропозицій щодо змін у чинному законодавстві;
- підготовка тез доповіді, пропозицій, роз'яснень щодо практик застосування господарського законодавства тощо. Перевага надається завданням, які забезпечують алгоритмічно-дійовий та творчий рівень засвоєння знань, серед яких: завдання на вміння розв'язувати задачі; аналізувати ситуації, випадки. Факт виконання таких завдань свідчить про прагнення студентів до самореалізації та професійної рефлексії в процесі навчання.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст

питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, відповідні нормативно-правові акти, опрацювати питання, які винесені на самостійне вивчення. Перевірку засвоєння знань студенти здійснюють за допомогою контрольних питань для опрацювання лекційного матеріалу і підготовки до практичних занять, які охоплюють основні положення, що підлягають засвоєнню студентами відповідно до кожної теми дисципліни “Туристичне краєзнавство”.

Кожна тема, яка виноситься на самостійне вивчення, передбачає кілька практичних і тестових завдань.

Практичні завдання включають в себе підготовку до тематичних колоквиумів, написання рефератів та доповідей за заданими темами, задачі й тестові завдання.

Окрему увагу слід приділити засвоєнню рекомендованої основної та додаткової літератури за кожною темою.

Одним із важливих засобів у засвоєнні знань є написання рефератів. Написання реферату повинне починатись із складання продуманого змісту, який складається зі вступу, 2–3 розділів, які можуть ділитись на підрозділи. У вступі визначається мета і завдання, об’єкт і предмет дослідження, практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині розкривається зміст досліджуваної проблеми.

Робота повинна завершуватись висновками, в яких викладаються основні результати дослідження.

Важливим засобом у засвоєнні знань студентами є вирішення ситуаційних задач, яке повинно носити творчий, аналітичний та самостійний характер з детальним обґрунтуванням рішень.

1.1. Самостійна робота, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами, методичними вказівками тощо.

Зміст СРС з конкретної дисципліни може складатися з таких видів:

- уважне слухання і конспектування лекцій;
- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом, оформлення звіту про самостійну роботу;
- реферування, анотування рекомендованої літератури;
- формулювання висновків і підсумків;
- відповіді на запитання і самостійне формулювання запитань до навчальної теми;
- заповнення таблиць, креслення структурно-логічних схем;
- складання термінологічних словників, покажчиків, планів;

- переклад іноземних текстів встановлених обсягів;
- виконання контрольних робіт студентами заочної форми навчання;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, в тому числі курсового проектування, тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до курсових, модульних і комплексних, ректорських контрольних робіт та підсумкової державної атестації (державних іспитів, виконання випускної кваліфікаційної роботи бакалавра чи спеціаліста/магістра);
- інші види діяльності, що ініціюються університетом, факультетом, кафедрою й органами студентського самоврядування.

При планування СРС рекомендується користуватись нормами витрат часу (табл.1), які встановлені на основі багаторічного досвіду викладачів з організації самостійної навчальної роботи студентів.

Таблиця 1

Рекомендовані норми часу на СРС

№ з/п	Вид самостійної роботи	Навантаження, академічних годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	0,5 год./1 год. аудиторних занять
2.	Підготовка до практичних занять	
4.	Підготовка до контрольних заходів (контрольних робіт, тестування, колоквиумів, ПМК/заліків)	9 год./1 кр. ECTS
5.	Підготовка і написання рефератів тощо	10 год. на реферат
5.	Опрацювання окремих розділів програм, які не викладаються на лекціях	3 год./1 год. лекційного матеріалу

Опрацювання лекційного матеріалу. Важливу роль у СРС відіграють лекції. Вони слугують тим підґрунтям та інструментом, що спрямовують студентів до найраціональнішого вивчення навчальної дисципліни, дають йому знання в обсязі, необхідному для подальшого поглибленого вивчення навчальної дисципліни, роз'яснюють найскладніші поняття та положення навчальної дисципліни. Плідна робота студентів на лекціях є запорукою подальшого успішного оволодіння тим необхідним масивом знань, що сприятиме формуванню із студента фахівця з необхідним рівнем знань та навичок. На початку лекції, як правило, викладач оголошує її тему, план проведення та необхідну навчальну літературу і нормативно-правові джерела на наукову і спеціальну літературу він також посилається у ході лекції. Тому студенти повинні уважно слухати викладача, аналізувати отримувану інформацію, а також конспектувати найважливіші та необхідні масиви інформації. Наприкінці лекції можна поставити викладачеві запитання, отримати роз'яснення незрозумілих положень. Належне ведення конспекту забезпечить збереження необхідної інформації, яку у будь-який час можна буде проаналізувати.

Робота над конспектами лекцій, планами практичних занять. При підготовці до практичних занять студент уважно читає складений ним конспект

лекції та аналізує повторно отримувану інформацію, звіряє наявність викладеного на лекції та законспектованого ним матеріалу із планом практичного заняття, що знаходиться у навчально-методичному комплексі та методичних матеріалах для практичних занять із обраної дисципліни. При відсутності у конспекті матеріалу з окремих питань лекції, неповне розкриття того чи іншого питання або винесення їх на самостійне опрацювання чи написання реферату, доповіді зобов'язує студента звернутися до рекомендованих підручників, навчальних посібників і нормативно-правових актів.

Вивчення навчального матеріалу з підручників, навчальних посібників, робота з нормативно-правовими джерелами, опрацювання матеріалу за першоджерелами, науковою і спеціальною літературою.

Читання. В залежності від характеру матеріалу, що потрібно опрацювати під час СРС, застосовують різні прийоми читання. *Ознайомче читання* дозволяє отримати про книгу чи статтю загальну уяву. Спочатку вивчають титульну сторінку, анотацію, передмову. Після з'ясування сумарних даних про видання знайомляться зі змістом (переліком розділів). Встановлюється коло питань, які розглянуті автором. Далі гортаються сторінки, читаються вибіркові місця, щоб «схопити» сутність матеріалу, решта швидко переглядається. Подумки треба поновити сутність книги. Після ознайомчого читання студент повинен вміти коротко переповісти зміст оглянутого видання.

Вивчаюче читання має на меті детальне засвоєння матеріалу з книги чи статті. Воно відбувається після ознайомчого етапу і триває певний час. Вивчаюче читання потребує зосередженості, повернень до опрацьованого, заглиблення у проблему, що викладена, самоперевірок. Необхідно робити записи, витяги, конспект. Завдання вивчаючого питання – ґрунтовне сприйняття матеріалу і можливість його добре запам'ятати.

За характером читання може бути суцільним та вибіркоvim. При *суцільному читанні* весь текст, не робиться ніяких пропусків. При *вибірковому* – читаються певні фрагменти тексту.

Багато авторів пишуть таким чином, що зрозуміти їх не є надважким завданням для студентів. Але велика частина матеріалів, з якими майбутній документознавець зустрінеться під час СРС, містить певні місця, що потребують пояснень. Це застарілі терміни, слова, що вийшли з ужитку, імена історичних осіб, географічні назви тощо. В цих випадках для подолання труднощів розуміння студент може звернутись до довідникових видань. Переважно довідники мають форму словників, тобто побудовані за абеткою. При користуванні ними треба пам'ятати відмінність української та російської абетки, сучасної та колишньої орфографії. Словники поділяються на загальні та спеціальні. Загальні, в свою чергу, можуть бути «енциклопедичними» та «тлумачними». Різниця полягає в тому, що в перші включають іншомовні слова, імена, географічні назви. Другі дають пояснення лексиці певної мови і деяким словам з інших мов, які міцно увійшли у цю мову.

Записи під час читання. При опрацюванні матеріалу для СРС потрібно вести записи, інакше малознайомий матеріал швидко забувається. Такі записи

можна робити на полях книги чи статті (якщо це видання з вашої особистої бібліотеки), на окремих аркушах, у зошиті, на картках. На полях роблять помітки олівцем. Визначають найбільш важливі місця, доповнюють своїми знаннями чи міркуваннями викладене, позначають твердження, що викликали схвали або були не зрозумілі. У разі необхідності такі помітки можна стерти. На окремих аркушах роблять записи для тематичних підборок матеріалу, який потім треба систематизувати. У зошитах опрацьовують великі за обсягом роботи. Картки використовують у разі подальшої компоновки обробленого матеріалу у вигляді картотеки. Записи повинні містити повні вихідні дані про видання. При цитуванні ставлять лапки, у місцях пропуску слів автора – крапки. Обов'язково нотується сторінка видання, рекомендується розділ та параграф. Записи слід починати після ознайомчого читання. Включати в них потрібно найбільш суттєві для видання положення, цифрові дані, основні факти чи гіпотези, нові висновки тощо. Завдання таких записів – швидко відновлювати уявлення про зміст роботи, з вичерпною повнотою пам'ятати та вміти розповісти про окремі, важливі частини тексту.

Конспектування. Воно дає можливість повністю засвоїти самостійно опрацьований матеріал. Застосування конспектування свідчить про значущість певних відомостей у даній СРС. Зміст конспекту повинен дозволити студенту:

- 1) чітко формулювати тематику вивченого;
- 2) робити план засвоєного матеріалу та логічно членувати на частини створений текст;
- 3) розуміти місце самостійно опрацьованого матеріалу у контексті відповідних предмету та галузі знання;
- 4) виділяти у вивченому головне;
- 5) вміти наводити приклади для ілюстрації опрацьованого;
- 6) пов'язувати в систему знання, що були та здобуті самостійно;
- 7) уявляти, як використати самостійно здобуті знання на практиці.

У конспект вносяться тільки найбільш важливі відомості з матеріалу, який вивчається самостійно. Кожний запис потрібно попередньо продумати. Писати слід чітко, швидко, використовувати зрозумілі скорочення слів та умовні позначки. У записах роблять інтервали, залишають береги на кожному аркуші, щоб можна було вносити доповнення, уточнення, виправлення, власні коментарі. Кожну нову думку починають з абзацу. Виділяють назви розділів, визначення, схеми, формули, важкі та найбільш значні місця. Конспект є ефективним якщо міцно закріплює у пам'яті самостійно отриману інформацію.

Складання плану. План – це сукупність основних думок, назв елементів тексту у формі питання чи твердження. Самостійне складання плану сприяє глибокому аналізу тексту: розумінню структури, виділенню основних положень, визначенню головного, відволіканню від менш змістовного, логічному членуванню матеріалу на частини, групуванню власних думок щодо опрацьованого матеріалу.

Формулювання тез. Тези – це коротко сформульовані основні положення тексту, стисле викладення головних його ідей, які увібрали в себе сутність переробленого самостійно матеріалу. Їх записують у вигляді цитат із

тексту або своїми словами. У тезах внаслідок їх лаконічності відсутні приклади, що доводять певні факти. Однак тези втрачуть свій сенс якщо студент не в змозі буди навести ці приклади по пам'яті. Вміння складати тези є свідомством високого рівня підготовки студента та його СРС.

Сприйняття нового матеріалу повинне супроводжуватися його розумінням, яке забезпечує повноту та глибину засвоєної студентом інформації. Зрозуміти – це повністю осягати зміст та форму самостійно вивченого явища чи предмета дійсності, його історичний розвиток та новизну, спрямованість, теоретичну та практичну значущість опрацьованого матеріалу у співвідношенні зі знаннями, отриманими раніше. Головним показником розуміння матеріалу, вивченого самостійно, є вміння правильно використовувати його у нових умовах.

Практичні заняття, колоквиуми. Мета практичних занять полягає у закріпленні і поглибленні набутих теоретичних знань студентів, опануванні навичками їх застосування при вирішенні конкретних процесуальних ситуативних питань, контролі за засвоєнням матеріалу, стимулюванні самостійної роботи щодо засвоєння основних положень та вивчення специфіки галузі права.

Основою для підготовки до практичних занять є методичні матеріали з дисципліни. Тематичним планом передбачено проведення практичних занять з основних тем дисципліни. На практичних заняттях використовуються різні форми та методи контролю знань студентів: усне опитування, дискусія, реферативні повідомлення та їх обговорення, вирішення практичних завдань, тестовий контроль.

Практичні заняття можуть проходити в різних формах: співбесіда, доповідь, реферативна доповідь, дискусія, колоквиум, рольові, кейсові ігри, складання процесуальних документів та ін.

Продуктивними і раціональними формами заняття є співбесіда та дискусія. Вони дають можливість обговорити питання з багатьох сторін і залучити до обговорення максимальну кількість студентів, допомагають розвивати мислення та мову, сприяють засвоєнню матеріалу.

Студент, беручи участь у практичному занятті, семінарі, при обговоренні того чи іншого питання повинен:

- чітко формулювати основні теоретичні положення;
- обґрунтовувати і доводити свої міркування і твердження;
- давати повну і стислу відповідь на поставлене запитання;
- доповнювати доповідача тощо.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні всебічно розглянути і усвідомити зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати необхідну літературу (підручники, навчальні посібники, наукову та спеціальну літературу). Перевірку засвоєння своїх знань студенти здійснюють за допомогою питань для самоконтролю.

Кращій підготовці до практичних занять сприятиме використання різних технічних засобів та технологій (комп'ютер, відеотехніка, мережа Internet, інформаційні банки даних). Найзручніше у навчальному процесі

використовують комп'ютер, він допомагає здійснювати пошук і систематизацію необхідної інформації, мінімізує витрати часу на такі дії, оптимізує самостійну роботу студентів, надає доробкам студентів закінченого і естетичного вигляду.

Загальні вимоги до учасників практичного заняття:

- обов'язково прочитати текст першоджерела та рекомендовану додаткову літературу;
- підготуватися до виступу з кожного питання плану;
- підготувати відповіді на запитання, наведені під кожним із пунктів плану заняття;
- рекомендовано виступати не з місця, а перед усією аудиторією;
- викладати думки своїми словами, а не завченими фразами, формулюваннями;
- будувати виступ згідно з планом, користуючись конспектом лише в разі цитування першоджерел;
- враховувати, що кожен виступ має складатися з трьох частин: вступу, основної частини і висновку;
- вільно триматися перед аудиторією, грамотно і переконливо говорити;
- кожен студент бере участь в обговоренні всіх питань семінару;
- після відповіді товариша вміти прокоментувати основне положення проблеми, задати йому додаткове запитання;
- формулювання своєї позиції розпочинати словами „я стверджую, що...“, „я вважаю, що...“, „моя позиція з цього питання така...“;
- для підтвердження або ж спростування тієї чи іншої тези наводити аргументи (цитати з тексту першоджерела, або думки, істинність яких обґрунтована).

Підготовка до модульного контролю та інших форм поточного контролю здійснюється студентами шляхом написання контрольних робіт, виконання тестових завдань, вивчення матеріалу за переліком питань.

1.2. Пошуково–аналітична робота

Пошуково-аналітична робота є складовою СРС і полягає у проведенні самостійного пошуку джерел нормативно-правового, науково-теоретичного і практичного характеру з тем дисципліни “Туристичне краєзнавство”, що дозволяє глибше і детальніше опанувати всі питання, визначені тематичним планом.

Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою. Робота із каталогами бібліотек. Для належної підготовки фахівця-правознавця вивчення тієї чи іншої правової дисципліни тільки за допомогою конспекту лекцій та навчальних посібників, підручників є недостатнім. Тому студентам вкрай необхідно опрацювати першоджерела, наукову і спеціальну літературу. Її перелік, як правило, наводиться у навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни.

Для отримання необхідної літератури студент зобов'язаний розпочати її пошук у бібліотеці. Якщо у методичному комплексі наводиться список

додаткової літератури з усіма необхідними реквізитами (автор, назва джерела, місце та рік видання), то необхідно звернутися до алфавітного каталогу бібліотеки та знайти у ньому картку із необхідним джерелом і бібліотечним шифром. Якщо ж студент проводить наукове дослідження обраної правової проблеми, готує наукову доповідь, виступ на конференцію і йому не відомі реквізити джерела або саме джерело, то необхідно звернутися до систематичного бібліотечного каталогу. В цьому випадку завдання студента зводиться до пошуку необхідної галузі (підгалузі) права і в її межах знайти картку з необхідним джерелом та бібліотечним шифром. В інформаційно-бібліотечному комплексі МДУ зручною для користування є система комп'ютерних каталогів.

В подальшому студент повинен оформити за встановленим зразком бібліотечне замовлення на літературу (внести шифр знайденого джерела та усі необхідні реквізити).

Робота із комп'ютерними інформаційними системами. Великий обсяг необхідної навчально-методичної та наукової інформації містить у собі мережа Internet, яка може бути використана студентами у підготовці до занять, написанні доповідей, рефератів, курсових робіт та ін.

Активне і раціональне використання засобів технічного забезпечення і новітніх технологій сприятиме ефективній підготовці до навчальних занять, розширенню і поглибленню знань.

1.3. Наукова робота

Наукова робота студентів може здійснюватись за такими напрямками:

- робота у студентських наукових гуртках;
- написання наукових доповідей, статей ;
- участь у наукових спеціалізованих конференціях, круглих столах, семінарах (з підготовкою наукових доповідей, тез тощо);
- написання курсових робіт з дисципліни.

Оцінюванню підлягає тільки та наукова робота, яка тісно пов'язана з тематикою дисциплін.

II. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ЗАВДАННЯ ДО НИХ

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методологічні основи дослідження регіонального розвитку туризму

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

План

1. Наукова парадигма регіонології туризму
2. Регіональний розвиток рекреаційно-туристичної діяльності на базі програмно-цільового підходу
3. Наукові підходи до аналізу туристичної діяльності

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Назвіть фактори, які формують механізм управління регіональним розвитком туризму.
2. Назвіть інструменти механізму управління регіональним розвитком туризму.
3. Розкрийте сутність регіонології туризму.
4. Перелічіть основні завдання регіональних досліджень туризму.
5. У чому полягають функції органів державного управління розвитком туризму?
6. Перелічіть етапи комплексного дослідження регіонального розвитку рекреаційно-туристичної діяльності.
7. Назвіть практичні заходи, які має передбачати програма розвитку туризму в регіоні.
8. Розкрийте зміст понять "науковий підхід" та "метод".
9. Назвіть найбільш ефективні наукові підходи, які використовуються в дослідженнях рекреаційно-туристичної діяльності.

Рекомендована література

1. Орлова Л.С Социология рекреации: монография / А.С. Орлов. – М.: Наука, 1995. –148с.
2. Борушак М. Стратегия развития туристического региона: теория, методология, практика / М. Борушак. – Минск: БГЗУ, 2002. – 166 с.
3. Герасименко В. Основи туристического бизнеса: учеб. пособие / В.Герасименко.: – Черноморье, 1997. – 187 с.
4. Хоменко Я.В. Стратегія сталого економічного зростання регіонів України: [монографія] / Я.В. Хоменко. – Донецьк: ДРУК-ШФО, 2008. 389 с.
5. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України: підручник : у 3 ч. / В.П. Руденко ; Інститут змісту і методів навчання ; Чернівець. держ. ун-т ім. Ю.

- Федьковича. – К. : Києво-Могилян. акад.; Чернівці: Зелена Буковина, 1999. – 568 с.
6. Теоретические основы функциональной структуры промшленного комплекса экономического района: [монография] / за ред. М.М. Паламарчука. – К.: Наук, думка, 1972. – 240 с.
 7. Троян Н.І. Окремі підходи до типології регіональних господарських систем / В.Л. Троян, П.О. Кравченко//Продуктивні сили і регіональна економіка : зо. наук. пр.: у 2 ч. / РВПС України НАН України. – К.: ИШС України ПАН України, 2006. – Ч. 1.
 8. Гудзь П.В. Методичні основи використання програмно-цільового підходу в управлінні інвестиційною програмою розвитку металургійного підприємства / П.В. Гудзь, І.А. Нечаєва // Екон. вісн. Донбасу. – 2010. – № 1 (19).
 9. Максимова Т.С. Регіональний розвиток (аналіз і прогнозування): монографія Т.С. Максимова. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. Володимира Даля, 2003. – 304с

ТЕМА №2. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЄВРОРЕГІОНАХ ЗА УЧАСТЮ УКРАЇНИ

План

1. Стратегічні орієнтири рекреаційно-туристичної діяльності в євро регіонах.
2. Мотиви та активізація рекреаційно-туристичної діяльності в євро регіонах.
3. Регулювання і моделювання туристичних потоків євро регіону

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Розкрийте сутність транскордонного співробітництва.
2. У чому полягає еволюція форм транскордонного співробітництва?
3. Назвіть орієнтири рекреаційно-туристичної діяльності в межах євро регіонів.
4. У чому полягають мотиви рекреаційно-туристичної діяльності в межах євро регіонах?
5. Дайте визначення терміна «туристичний потік».
6. Назвіть найбільші туристичні потоки у міжнародному туризмі.
7. За допомогою яких показників характеризуються туристичні потоки?

Рекомендована література

1. Будкин В.С. Проблемы развития приграничных экономических отношений СССР с европейскими странами – членами СЗВ: [науч. докл.] / АН УССР, Ин-т социал. и экон. пробл. заруб, стран. – К. : 1988. – 51с.
2. Герасимчук З.В. Транскордонне співробітництво регіонів: методика оцінки та шляхи активізації : монографія / З.В. Герасимчук, Л.В. Ко-рольчук. – Луцьк : Надстир'я, 2009. – 184 с. – С. 14–15.
3. Сучасна регіональна політика і транскордонне співробітництво / [В.І. Пила, О.С. Чмир, О.А. Гарасюк, Т.В. Терещенко]; за наук. ред. В.І. Пили. – Хмельницький:

Вид-во ХУУП, 2006. – 412 с. – С. 20 –23.

4. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями (ратифікована Постановою Верховної ради України № 3384-ХП від 14.07.1993 р.) [Електрон, ресурс]. – Режим доступу: www.gada.gov.ua. – Назва з екрану.
5. Игнатенко А.Н. Рекреационные территориальные системы: научные основы развития и функционирования : учеб. пособие для студ. спец. "География" / А.Н. Игнатенко ; Учеб.-метод. каб. по высш. образ. – К., 1986. – 86 с.
6. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи / Н. Мікула. – Л. :ІРД НАН України, 2003. – 222 с. – С. 12.
7. Сучасна регіональна політика і транскордонне співробітництво / [В.І. Пила, О.С. Чмир, О.А. Гарасюк, Т.В. Терещенко]; за наук. ред. В.І. Пили. – Хмельницький: Вид-во ХУУП, 2006. – 412 с. – С. 23.

ТЕМА №3. МАКРОТУРИСТИЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ

План

1. Основні принципи макроекономічного районування
2. Передумови формування макротуристичних регіонів
3. Типологія макротуристичних регіонів України

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Обґрунтуйте необхідність проведення макротуристичного районування України.
2. Назвіть принципи макротуристичного районування.
3. Охарактеризуйте схему макротуристичного районування України.

Рекомендована література

1. Географічна енциклопедія України: В 3 т. / Відп. ред. О. М. Маринич. - К.: Українська Радянська Енциклопедія імені М. П. Бажана, 1990. - Т. 2. - С. 126-127.
2. Концепція економічного районування України: за даними сайту Ради по вивченню продуктивних сил України [Електрон, ресурс]. — Режим доступу: <http://www.vpsg.kiev.ua>

Змістовий модуль 2

Макротуристичне районування України

ТЕМА №4 ДОНЕЦЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Донецького регіону

2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Донецького регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Донецького регіону
4. Перспективи розвитку туризму в Донецькому регіоні

✍ Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Які адміністративні області входять до складу Донецького туристичного регіону?
2. Охарактеризуйте природно-заповідний фонд Донецького туристичного регіону.
3. Охарактеризуйте розташування та структуру мінеральних вод і лікувальних грязей Донецького туристичного регіону.
4. Дайте характеристику поверхневих вод Донецького туристичного регіону.
5. Назвіть курорти Донецького туристичного регіону.
6. Охарактеризуйте культурно-історичний потенціал Донецького туристичного регіону.
7. Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Донецького туристичного регіону.
8. Назвіть та дайте характеристику туристичних центрів Донецького туристичного регіону.
9. Обґрунтуйте перспективні напрямки розвитку туризму в Донецькому туристичному регіоні.

📖 Рекомендована література

1. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Донецької області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. : СОПС, 2005. – 213 с. – С. 38.
2. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Луганської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. : СОПС, 2005. – 208 с. – С. 34.
3. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Донецької області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. : СОПС, 2005. – 213 с. – С. 39.
4. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Донецької області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. : СОПС, 2005. – 213 с. – С. 39.
5. Алейникова Г.М. Лесные рекреационные ресурсы Украины и их использование для развития туризма / Г.М. Алейникова, Л.А. Кобанец// Туристський феномен: економічні, соціальні і культурно-історичні передумови і наслідки : матеріали IV Міжнарод. науч. практ. конф. (Святогорск, 14—16 мая 2002 г.) / Донец. ін-т турист. бізнесу. – Донецьк, 2002. – С. 301–303.
6. Офіційний сайт Міністерства охорони навколишнього природного середовища України [Електрон, ресурс] Спадщина (Офіційний інформаційний ресурс Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень) : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.01 № 878 "Про затвердження Списку історичних місць України". Горягин В.Ф. Туристические центры Донецкой области: возможные

пути повышения зффективности / В.Ф. Горягин // Вісн. ДІТБ. – 2005. – №9. – С. 118–121.

7. Спадщина (Офіційний інформаційний ресурс Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень) : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.01 № 878 "Про затвердження Списку історичних місць України".

ТЕМА № 5. КАРПАТСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Карпатського регіону
2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Карпатського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Карпатського регіону
4. Перспективи розвитку туризму в Карпатському регіоні

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Які адміністративні області входять до складу Карпатського туристичного регіону?
2. Назвіть особливості розташування Карпатського туристичного регіону.
3. Охарактеризуйте кліматичні умови для розвитку туризму в Карпатському туристичному регіоні.
4. Охарактеризуйте розміщення та структуру мінеральних вод і лікувальних грязей Карпатського туристичного регіону.
5. Дайте характеристику схем районування та зонування Карпатського туристичного регіону.
6. Охарактеризуйте природно-заповідний фонд Карпатського туристичного регіону.
7. Охарактеризуйте лісовий фонд Карпатського туристичного регіону.
8. Дайте характеристику поверхневих вод Карпатського туристичного регіону.
9. Який культурно-історичний потенціал має Карпатський регіон?
10. Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Карпатського туристичного регіону.
11. Назвіть та дайте характеристику туристичних центрів Карпатського туристичного регіону.

Рекомендована література

1. Курортні ресурси України / [М.В. Лобода, Є.О. Колеснік, Б.А. Сергієнко та ін.]; М.В. Лобода (ред.). – К.: Укрпрофоздоровиця: ТАМЕД, 1999. – 344 с. – С. 59.
2. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Чернівецької області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України (виконавці: Лілія Борисівна Шостак) – К.:СОПС, 2005. – 205 с. – С. 37.

3. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України : підручник : у 3 ч. / В.П. Руденко ; Інститут змісту і методів навчання ; Чернівець. держ. ун-т ім. Ю. Федьковича. – К. : Києво-Могилян. акад. ; Чернівці: Зелена Буковина, 1999. – 568 с. – С. 260.
4. Рекреаційна політика в Карпатському регіоні: принципи формування, шляхи реалізації / [В.С. Кравців, В.К. Євдокименко, М.М. Габрель, М.В. Копач] ; НАН України; Ін-т регіон, досліджень. – Чернівці: Прут, 1995. – 71 с. – С. 30–31.
5. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Закарпатської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України (виконавці: М.І. Фащевський та ін.). – К.:СОПС, 2005. – 204 с. – С. 34.
6. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Львівської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. : СОПС, 2005. – 186 с. – С. 43.
7. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Івано-Франківської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. : СОПС, 2005. – 205 с. – С. 38.
8. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Чернівецької області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України (виконавці: Лілія Борисівна Шостак) – К.: СОПС, 2005. – 205 с. – С. 37.
9. Петранівський В.Л. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський ; за ред. проф. Ф.Д. Заставного – К. : Знання, 2006. – 575 с. – С. 533–534.

ТЕМА №6. КРИМСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Кримського регіону
2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Кримського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Кримського регіону
4. Перспективи розвитку туризму к Кримському регіоні

✍ Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. *Охарактеризуйте географічне положення та кліматичні умови для розвитку туризму в АР Крим.*
2. *Проаналізуйте можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності АР Крим.*
3. *Оцініть використання наявних природно-лікувальних ресурсів в АР Крим.*
4. *Охарактеризуйте природно-заповідний фонд АР Крим.*
5. *Дайте характеристику об'єктів історико-культурної спадщини Автономної Республіки Крим.*
6. *Визначте вплив соціально-економічного розвитку регіону на формування та функціонування рекреаційного комплексу АР Крим.*
7. *Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Кримського регіону.*
8. *Назвіть та дайте характеристику основних рекреацій по*

туристичних центрів Кримського регіону.

9. *Обґрунтуйте перспективні напрямки розвитку туризму в Автономній Республіці Крим.*

Рекомендована література

1. Курортні ресурси України / [М.В. Лобода, Є.О. Колеснік, Б.А. Сергієнко та ін.]; М.В. Лобода (ред.). – К.: Укрпрофоздоровиця: ТАМЕД, 1999. – 344 с. – С. 59.
2. Петранівський В.Л. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський ; за ред. проф. Ф.Д. Заставного – К. : Знання, 2006. – 575 с. – С. 533–534.
3. Офіційний сайт Міністерства охорони навколишнього природного середовища України [Електрон, ресурсСпадщина (Офіційний інформаційний ресурс Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень) : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.01 № 878 "Про затвердження Списку історичних місць України".Горягин В.Ф. Туристические центры Донецкой области: возможные пути повышения зффективности / В.Ф. Горягин // Вісн. ДІТБ. – 2005. – №9. – С. 118–121.
4. Панченко Т.Ф. Курортно-рекреаційна система України: Сучасний стан та перспективи розвитку / Т.Ф. Панченко // Турист.-краєзнавчі дослідження. – Вип. II. – К. : Кармаліта, 1999 – С. 381–393.
5. Спадщина (Офіційний інформаційний ресурс Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень) : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.01 № 878 "Про затвердження Списку історичних місць України".

ТЕМА №7. ПОДІЛЬСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Подільського регіону
2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Подільського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Подільського регіону
4. Перспективи розвитку туризму в регіоні

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. *Охарактеризуйте географічне положення та кліматичні умови для розвитку туризму на Поділлі.*
2. *Проаналізуйте можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності Поділля.*
3. *Оцініть використання наявних природно-лікувальних ресурсів у Подільському регіоні.*
4. *Охарактеризуйте природно-заповідний фонд Подільського регіону.*
5. *Дайте характеристику об'єктів історико-культурної спадщини Поділля.*

6. *Визначте вплив соціально-економічного розвитку регіону на формування та функціонування рекреаційного комплексу Поділля.*

7. *Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Подільського регіону.*

8. *Назвіть та дайте характеристику основних рекреаційно-туристичних центрів Поділля.*

9. *Обґрунтуйте перспективні напрямки розвитку туризму на Поділлі.*

Рекомендована література

1. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: монографія / Т.Ф. Панченко. – К.: Логос, 2009. – 176 с. С. 98.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електрон, ресурс].
3. Охріменко А.Г. Удосконалення територіальної організації рекреаційного комплексу Подільського регіону : дис. канд. екон. наук: 08.10.01 / О.Г. Охріменко ; НАН України ; Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: 2001. – 200 с. – С. 152.
4. Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки : Закон України від 21 вересня 2000 р. // Голос України. – 2000. – № 209. – С. 4–6.

ТЕМА №8. ДНІПРОВСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Дніпровського регіону
2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Дніпровського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Дніпровського регіону
4. Перспективи розвитку туризму в Дніпровському регіоні

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. *Які адміністративні області входять до складу Дніпровського туристичного регіону?*

2. *Охарактеризуйте транспортно-географічне розташування Дніпровського туристичного регіону.*

3. *Охарактеризуйте розміщення та структуру мінеральних вод і лікувальних грязей Дніпровського туристичного регіону.*

4. *Дайте характеристику поверхневим водам Дніпровського туристичного регіону.*

5. *Дайте характеристику об'єктам природно-заповідного фонду Дніпровського туристичного регіону.*

6. *Охарактеризуйте культурно-історичний потенціал Дніпровського туристичного регіону.*

7. Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Дніпровського туристичного регіону.

8. Дайте характеристику туристичним центрам Дніпровського туристичного регіону.

9. Обґрунтуйте перспективи розвитку туризму в Дніпровському туристичному регіоні.

Рекомендована література

1. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: монографія / Т.Ф. Панченко. – К.: Логос, 2009. – 176 с. С. 98.
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електрон, ресурс].
3. Охріменко А.Г. Удосконалення територіальної організації рекреаційного комплексу Дніпропетровського регіону : дис. канд. екон. наук: 08.10.01 / О.Г. Охріменко ; НАН України ; Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: 2001. – 200 с. – С. 152.
4. Про загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000–2015 роки : Закон України від 21 вересня 2000 р. // Голос України. – 2000. – № 209. – С. 4–6.

ТЕМА №9. ПОЛІСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Поліського регіону.
2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Поліського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Поліського регіону
4. Перспективи розвитку туризму в Поліському регіоні

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Які адміністративні області входять до складу Поліського туристичного регіону?

2. Охарактеризуйте кліматичні умови Поліського туристичного регіону.

3. Яка існує схема економіко-рекреаційного районування Поліського туристичного регіону?

4. Охарактеризуйте поверхневі води Поліського туристичного регіону.

5. Охарактеризуйте лісовий фонд Поліського туристичного регіону.

6. Дайте характеристику об'єктам природно заповідного фонду Поліського туристичного регіону.

8. Охарактеризуйте розміщення та структуру мінеральних водолікувальних грязей Поліського туристичного регіону.

9. Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Поліського туристичного регіону.

10. Дайте характеристику туристичним центрам Поліського туристичного регіону.

11. Обґрунтуйте перспективи розвитку туризму в Поліському туристичному регіоні.

Рекомендована література

1. Кравченко Н.О, Територіальна організація рекреаційного господарства Полісся та напрями її удосконалення : дис. канд. екон. наук: 08.10.01 / Наталія Олександрівна Кравченко; НАН України Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: 2006. – 213 с. – С. 102–110.
2. Суспицьин С.Л. Концепт-модели стратегического прогнозирования и индикативного планирования регионального развития / С.А. Суспицьин // Регион: экономика и социология. – 2009. – № 1. – С. 44–45.
3. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Київської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 194 с. – С. 33.
4. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Рівненської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 200 с. – С. 51.
5. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Чернігівської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 202 с. – С. 42–43.
6. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Волинської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 176 с. – С. 45.
7. Курортні ресурси України / [М.В. Лобода, Є.О. Колеснік, Б.А. Сергієнко та ін.]; М.В. Лобода (ред.) – К.: Укрпрофоздоровиця :ТАМЕД, 1999. – 344 с.
8. Байтеряков О.З. Географические аспекты формирования и развития горных туристско-рекреационных систем (на примере Крыма): дис. канд. геогр. наук: 11.00.02 / О.З. Байтеряков; Симфероп. гос. ун-т. – Симферополь, 1996. – 196 с. – С. 106.
9. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Житомирської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 234 с.

ТЕМА №10. ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Причорноморського регіону
2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Причорноморського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Причорноморського регіону
4. Перспективи розвитку туризму в Причорноморському регіоні

Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання

1. Які адміністративні області входять до складу Причорноморського

туристичного регіону?

2. Охарактеризуйте транспортно-географічне розташування Причорноморського туристичного регіону.

3. Дайте характеристику лісовим ресурсам Причорноморського туристичного регіону.

4. Охарактеризуйте розміщення та структуру мінеральних вод і лікувальних грязей Причорноморського туристичного регіону.

5. Назвіть курортні місцевості Причорноморського туристичного регіону.

6. Охарактеризуйте природно заповідний фонд Причорноморського туристичного регіону.

7. Охарактеризуйте природно заповідний фонд Причорноморського туристичного регіону.

8. Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Причорноморського туристичного регіону.

9. Дайте характеристику туристичним центрам Причорноморського туристичного регіону.

10. Обґрунтуйте перспективи розвитку туризму в Причорноморському туристичному регіоні.

Рекомендована література

1. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Херсонської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 180 с. – С. 35.
2. Курортні ресурси України / [М.В. Лобода, Є.О. Колеснік, Б.А. Сергієнко та ін.]; М.В. Лобода (ред.). – К.: Укрпрофоздоровниця: ТАМЕД, 1999. – 344 с.
3. Схема-прогноз розвитку і розміщення продуктивних сил Одеської області на період до 2015 року / НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил України. – К.: СОПС, 2005. – 195 с. – С. 30.
4. Панченко Т.Ф. Курортно-рекреаційна система України: Сучасний стан та перспективи розвитку / Т.Ф. Панченко // Турист.-краєзнавчі дослідження. – Вип. II. – К. : Кармаліта, 1999 – С. 381–393.
5. Алейникова ГМ. Системи технологій: общие положения, технологиями деятельности: учеб. пособие / Г.М. Алейникова / Донец. ин-т турист.. бизнеса. – Донецк, 2005. – 174 с. – С. 31
6. Спадщина (Офіційний інформаційний ресурс Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень) : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07.01 № 878 "Про затвердження Списку історичних місць України
7. Станасюк Н.С. Регулювання регіонального ринку рекреаційних послуг / Н.С. Станасюк, Л.І. Дяченко // Наук. Вісн. Нац. лісотехн. ун-ту України: зб. наук.-техн. пр. – 2008. – № 18.8. – С. 120 – 127.

ТЕМА №11. СЛОБОЖАНСЬКИЙ РЕГІОН

План

1. Рекреаційно-туристичний потенціал регіону

2. Рекреаційно-туристична інфраструктура Слобожанського регіону
3. Основні рекреаційно-туристичні центри Слобожанського регіону
4. Перспективи розвитку туризму в Слобожанському регіоні

✍ **Контрольні питання та завдання для самостійного опрацювання**

1. Охарактеризуйте географічне положення та кліматичні умови для розвитку туризму на Слобожанщині.
2. Проаналізуйте можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності у Слобожанському регіоні.
3. Оцініть використання наявних природно-лікувальних ресурсів на Слобожанщині.
4. Охарактеризуйте природно-заповідний фонд Слобожанщини.
5. Дайте характеристику об'єктів історико-культурної спадщини Слобожанщини.
6. Визначте вплив соціально-економічного розвитку регіону на формування та функціонування рекреаційного комплексу Слобожанщини.
7. Охарактеризуйте рекреаційно-туристичну інфраструктуру Слобожанського регіону.
8. Назвіть та дайте характеристику основних рекреаційно-туристичних центрів Слобожанщини.
9. Обґрунтуйте перспективні напрямки розвитку туризму на Слобожанщині.

📖 **Рекомендована література**

1. Соцкова Л.М. Природно-ресурсний потенціал України / Л.М. Соцкова. – Симферополь: Фенікс, 2008. – 146 с. – С. 102 – 103.
2. Панченко Т.Ф. Туристичне середовище: архітектура, природа, інфраструктура: монографія / Т.Ф. Панченко. – К.: Логос, 2009. – 176 с.
3. Соціально-економічний розвиток регіонів України за січень – травень, 2010 року. – К.: Держ. ком. статистики України, 2010. 25 с.
4. Алаев З.Б. Економико-географическая терминология / З.Б. Алаев. М.: Мьісль, 1977. – 199 с. – С. 119.

III. МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Індивідуальні завдання виконуються самостійно із забезпеченням необхідних консультацій окремих питань з боку викладача.

В межах змістових модулів індивідуальна робота може передбачає написання реферату (обсягом 10-12 сторінок, структурованим за планом, з використанням наведеного списку літератури).

Важливим засобом у засвоєнні знань є написання рефератів та виголошення реферативної доповіді. Тематика рефератів пропонується за визначеними темами практичних занять та СРС. Мета реферативної доповіді полягає у засвоєнні студентами основних аспектів розкритої у реферативному дослідженні теми, формуванні запитань, проведенні дискусії. На практичному занятті рекомендується обговорювати не більше двох рефератів.

Вимоги до реферату: обсяг – 10-12 аркушів формату А4; структура – вступ, основна частина, висновок, список використаних джерел.

У вступі розкривається актуальність теми, визначається мета, в основній частині містяться основні положення дослідження, що розкривають тему, у висновку викладаються основні положення та пропозиції автора, що впливають із розгляду теми. Реферативна доповідь та участь в її обговоренні можуть бути предметом окремого оцінювання викладачем або враховуватись ним при оцінці інших форм контролю.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ, ДОПОВІДЕЙ

✍ **ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ**

1. Наукова парадигма регіонології туризму
2. Регіональний розвиток рекреаційно-туристичної діяльності на базі програмно-цільового підходу
3. Наукові підходи до аналізу туристичної діяльності
4. Регіонологія туризму
5. Регіональні дослідження туризму
6. Органи державного управління розвитком туризму
7. Комплексного дослідження регіонального розвитку рекреаційно-туристичної діяльності

8. Теорії та концепції регіоналізації
9. Інноваційні форми регіонального розвитку туризму
10. Фактори розвитку туристичних регіонів

***✍* ТЕМА №2. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЄВРОРЕГІОНАХ ЗА УЧАСТЮ УКРАЇНИ**

1. Стратегічні орієнтири рекреаційно-туристичної діяльності в євро регіонах
2. Мотиви та активізація рекреаційно-туристичної діяльності в євро регіонах
3. Регулювання і моделювання туристичних потоків Карпатського євро регіону
4. Транскордонне співробітництво Закарпатської області, його вплив на розвиток туризму
5. Рекреаційно-туристичної діяльності в межах Карпатського євро регіону

***✍* ТЕМА №3. МАКРОТУРИСТИЧНЕ РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ**

1. Основні принципи макроекономічного районування
2. Передумови формування макротуристичних регіонів України
3. Типологія макротуристичних регіонів України

Змістовий модуль 2

Макротуристичне районування України

***✍* ТЕМА №4 ДОНЕЦЬКИЙ РЕГІОН**

1. Природно-заповідний фонд Донецького туристичного регіону
2. Бальнеологічні ресурси Донецького туристичного регіону
3. Рекреаційно-туристичний потенціал Донецького регіону
4. Рекреаційно-туристична інфраструктура Донецького регіону
5. Основні рекреаційно-туристичні центри Донецького регіону
6. Перспективи розвитку туризму в Донецькому регіоні

***✍* ТЕМА № 5. КАРПАТСЬКИЙ РЕГІОН**

1. Карпатський туристичний регіон
2. Бальнеологічні ресурси Карпатського туристичного регіону
3. Районування та зонування Карпатського туристичного регіону
4. Рекреаційно-туристичний потенціал Карпатського регіону
5. Природно-заповідний фонд Карпатського туристичного регіону
6. Рекреаційно-туристична інфраструктура Карпатського регіону
7. Культурно-історичний потенціал Карпатського регіону

8. Основні рекреаційно-туристичні центри Карпатського регіону
9. Перспективи розвитку туризму в Карпатському регіоні

✍ **ТЕМА №6. КРИМСЬКИЙ РЕГІОН**

1. Можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності АР Крим
2. Природно-заповідний фонд АР Криму
3. Об'єкти історико-культурної спадщини Автономної Республіки Крим
4. Рекреаційно-туристичний потенціал Кримського регіону
5. Рекреаційно-туристична інфраструктура Кримського регіону
6. Вплив соціально-економічного розвитку регіону на формування та функціонування рекреаційного комплексу АР Крим
7. Основні рекреаційно-туристичні центри Кримського регіону
8. Перспективи розвитку туризму к Кримському регіоні

ТЕМА №7. ПОДІЛЬСЬКИЙ РЕГІОН

1. Туристично-рекреаційна діяльність Поділля
2. Рекреаційно-туристичний потенціал Подільського регіону
3. Природно-лікувальні ресурси у Подільському регіоні
4. Рекреаційно-туристична інфраструктура Подільського регіону
5. Основні рекреаційно-туристичні центри Подільського регіону
6. Перспективи розвитку туризму в регіоні
7. Вплив соціально-економічного розвитку регіону на формування та функціонування рекреаційного комплексу Поділля

✍ **ТЕМА №8. ДНІПРОВСЬКИЙ РЕГІОН**

1. Бальнеологічні ресурси Дніпровського туристичного регіону
2. Сучасні форми туризму Дніпровського туристичного регіону
3. Рекреаційно-туристичний потенціал Дніпровського регіону
4. Рекреаційно-туристична інфраструктура Дніпровського регіону
5. Основні рекреаційно-туристичні центри Дніпровського регіону
6. Перспективи розвитку туризму в Дніпровському регіоні
7. Природно-заповідний фонд Дніпровського туристичного регіону
8. Культурно-історичний потенціал Дніпровського туристичного регіону

✍ **ТЕМА №9. ПОЛІСЬКИЙ РЕГІОН**

1. Схема економіко-рекреаційного районування Поліського туристичного регіону
2. Рекреаційно-туристичний потенціал Поліського регіону
3. Рекреаційно-туристична інфраструктура Поліського регіону

4. Лісовий фонд Поліського туристичного регіону
5. Поверхневі води Поліського туристичного регіону
6. Об'єкти природно заповідного фонду Поліського туристичного регіону
7. Бальнеологічні ресурси Поліського туристичного регіону
8. Розвиток екологічного туризму на Поліссі
9. Основні рекреаційно-туристичні центри Поліського регіону
10. Перспективи розвитку туризму в Поліському регіоні
11. Сучасні форми розвитку туризму в Поліському туристичному регіоні

***✍* ТЕМА №10. ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ РЕГІОН**

1. Рекреаційно-туристичний потенціал Причорноморського регіону
2. Транспортно-географічне розташування Причорноморського туристичного регіону
3. Рекреаційно-туристична інфраструктура Причорноморського регіону
4. Основні рекреаційно-туристичні центри Причорноморського регіону
5. Перспективи розвитку туризму в Причорноморському регіоні
6. Лісові ресурси Причорноморського туристичного регіону
7. Бальнеологічні ресурси Причорноморського туристичного регіону
8. Курортні місцевості Причорноморського туристичного регіону
9. Природно-заповідний фонд Причорноморського туристичного регіону

***✍* ТЕМА №11. СЛОБОЖАНСЬКИЙ РЕГІОН**

1. Рекреаційно-туристичний потенціал регіону
2. Можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності у Слобожанському регіоні
3. Природно-лікувальні ресурси на Слобожанщині
4. Природно-заповідний фонд Слобожанщини
5. Рекреаційно-туристична інфраструктура Слобожанського регіону
6. Основні рекреаційно-туристичні центри Слобожанського регіону
7. Об'єкти історико-культурної спадщини Слобожанщини
8. Перспективи розвитку туризму в Слобожанському регіоні

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

СРС оцінюється в межах комплексної оцінки знань, виходячи із видів роботи та критеріїв оцінювання з урахуванням особливостей навчальної дисципліни, обсягу годин, що відведені навчальним планом.

Самостійна (індивідуальна) студентів, передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю на відповідному занятті.

Критеріями оцінювання можуть бути:

- при усних відповідях: повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, періодичних видань тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки;

- при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки та інших технічних засобів.

Критерії оцінювання реферату:

- оцінка “відмінно” – реферат написано самостійно, формальні вимоги до реферату виконано, проблему повністю розкрито, висновки містять наукові пропозиції. Для написання реферату студент використав не тільки підручники, а і першоджерела;

- оцінка “добре” – реферат написано самостійно, всі вимоги до реферату виконані, проблема розкрита; наявні граматичні помилки;

- оцінка “задовільно” – реферат написано самостійно, але не всіх вимог дотримано, розкриття проблеми неповне;

- оцінка “незадовільно” – реферат написано самостійно, вимог не дотримано, проблему не розкрито; реферат написано несамостійно.

Критерії оцінювання відповіді студента на практичному занятті

➤ оцінка “відмінно” – вичерпна відповідь на питання семінарського заняття. Студент відповідає логічно, послідовно, систематично. Відповідь свідчить про глибоке знання матеріалу. Студент опанував основну й додаткову літературу з теми, рекомендованої планом семінарського заняття. Доповідає впевнено, творчо, у доповіді виявляє науковий підхід, не підглядає у конспект, доцільно використовує терміни, правильно пояснюючи їх. Правильно відповідає на більшість питань викладача та учасників семінарського заняття;

➤ оцінка “добре” – студент виявляє досить повні знання матеріалу, не припускається у своїй відповіді суттєвих неточностей, засвоїв основну літературу, рекомендовану планом. Дає відповіді на питання викладача та учасників семінарського заняття. Доволі часто під час відповіді користується конспектом;

➤ оцінка “задовільно” – студент виявляє знання матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і роботи за спеціальністю. Доповідач сильно «прикутий» до конспекту, припускається помилок. Матеріал не повно розкриває проблему. Відповідає на поставлені запитання з помилками, однак спроможний зі сторонньою допомогою виправити їх;

➤ оцінка “незадовільно” – студент відповідає, читаючи з конспекту, без допомоги якого у матеріалі орієнтується слабо, допускає принципові помилки. Відповідає на поставлені запитання тільки зі сторонньою допомогою. Матеріал не розкриває проблему; студент читає з конспекту, матеріал відповіді студента розкриває проблему поверхово чи фрагментарно. На запитання викладача та студентів відповісти не може.

V. ПІДГОТОВКА ДО КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

"Регіонознавство"

1. Наукова парадигма регіонології туризму
2. Регіональний розвиток рекреаційно-туристичної діяльності на базі програмно-цільового підходу
3. Наукові підходи до аналізу туристичної діяльності
4. Регіонологія туризму
5. Регіональні дослідження туризму
6. Органи державного управління розвитком туризму
7. Комплексного дослідження регіонального розвитку рекреаційно-туристичної діяльності
8. Теорії та концепції регіоналізації
9. Інноваційні форми регіонального розвитку туризму
10. Фактори розвитку туристичних регіонів
11. Стратегічні орієнтири рекреаційно-туристичної діяльності в євро регіонах
12. Мотиви та активізація рекреаційно-туристичної діяльності в євро регіонах
13. Регулювання і моделювання туристичних потоків Карпатського євро регіону
14. Транскордонне співробітництво Закарпатської області, його вплив на розвиток туризму
15. Рекреаційно-туристичної діяльності в межах Карпатського євро регіону
16. Основні принципи макроекономічного районування
17. Передумови формування макротуристичних регіонів України
18. Типологія макротуристичних регіонів України
19. Природно-заповідний фонд Донецького туристичного регіону
20. Бальнеологічні ресурси Донецького туристичного регіону
21. Рекреаційно-туристичний потенціал Донецького регіону
22. Рекреаційно-туристична інфраструктура Донецького регіону
23. Основні рекреаційно-туристичні центри Донецького регіону
24. Перспективи розвитку туризму в Донецькому регіоні
25. Карпатський туристичний регіон
26. Бальнеологічні ресурси Карпатського туристичного регіону
27. Районування та зонування Карпатського туристичного регіону
28. Рекреаційно-туристичний потенціал Карпатського регіону
29. Природно-заповідний фонд Карпатського туристичного регіону
30. Рекреаційно-туристична інфраструктура Карпатського регіону
31. Культурно-історичний потенціал Карпатського регіону
32. Основні рекреаційно-туристичні центри Карпатського регіону
33. Перспективи розвитку туризму в Карпатському регіоні
34. Можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності АР Крим

35. Природно-заповідний фонд АР Криму
36. Об'єкти історико-культурної спадщини Автономної Республіки Крим
37. Рекреаційно-туристичний потенціал Кримського регіону
38. Рекреаційно-туристична інфраструктура Кримського регіону
39. Основні рекреаційно-туристичні центри Кримського регіону
40. Перспективи розвитку туризму к Кримському регіоні
41. Туристично-рекреаційна діяльність Поділля
42. Рекреаційно-туристичний потенціал Подільського регіону
43. Природно-лікувальні ресурси у Подільському регіоні
44. Рекреаційно-туристична інфраструктура Подільського регіону
45. Основні рекреаційно-туристичні центри Подільського регіону
46. Перспективи розвитку туризму в регіоні
47. Бальнеологічні ресурси Дніпровського туристичного регіону
48. Сучасні форми туризму Дніпровського туристичного регіону
49. Рекреаційно-туристичний потенціал Дніпровського регіону
50. Рекреаційно-туристична інфраструктура Дніпровського регіону
51. Основні рекреаційно-туристичні центри Дніпровського регіону
52. Перспективи розвитку туризму в Дніпровському регіоні
53. Природно-заповідний фонд Дніпровського туристичного регіону
54. Культурно-історичний потенціал Дніпровського туристичного регіону
55. Рекреаційно-туристичний потенціал Поліського регіону
56. Рекреаційно-туристична інфраструктура Поліського регіону
57. Розвиток екологічного туризму на Поліссі
58. Основні рекреаційно-туристичні центри Поліського регіону
59. Перспективи розвитку туризму в Поліському регіоні
60. Сучасні форми розвитку туризму в Поліському туристичному регіоні
61. Рекреаційно-туристичний потенціал Причорноморського регіону
62. Транспортно-географічне розташування Причорноморського туристичного регіону
63. Рекреаційно-туристична інфраструктура Причорноморського регіону
64. Основні рекреаційно-туристичні центри Причорноморського регіону
65. Перспективи розвитку туризму в Причорноморському регіоні
66. Курортні місцевості Причорноморського туристичного регіону
67. Природно-заповідний фонд Причорноморського туристичного регіону
68. Рекреаційно-туристичний потенціал регіону
69. Можливості розвитку основних видів туристично-рекреаційної діяльності у Слобожанському регіоні
70. Природно-лікувальні ресурси на Слобожанщині
71. Природно-заповідний фонд Слобожанщини
72. Рекреаційно-туристична інфраструктура Слобожанського регіону
73. Основні рекреаційно-туристичні центри Слобожанського регіону
74. Об'єкти історико-культурної спадщини Слобожанщини
75. Перспективи розвитку туризму в Слобожанському регіоні

VI. РОЗПОДІЛ ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Регіонознавство»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Інтервал на шкала	Оцінка в балах за шкалою ECTS	Оцінка ECTS	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
				для ПМК
4,51-5,00	90 – 100	A	Високий (творчий)	зараховано
4,01-4,50	82-89	B	Достатній (конструктивно- варіативний)	
3,51-4,00	75-81	C	Середній (репродуктивний)	
3,01-3,50	69-74	D		
2,51-3,00	60-68	E		
2,00-2,50	35-59	FX	Низький (рецептивно- продуктивний)	не зараховано з можливістю повторного складання
0,00-1,99	0-34	F		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання враховуються такі **рівні знань студентів**:

1-й рівень – низький (рецептивно-продуктивний). Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу. Відповідь при відтворенні навчального матеріалу – елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення;

2-й рівень – середній (репродуктивний). Студент володіє повним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, порівняння теоретичних знань із практичними прикладами. Відтворюється основний навчальний матеріал, виконуються завдання за зразком, володіння елементарними вміннями навчальної діяльності.

3-й рівень – достатній (конструктивно-варіативний). Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Знання істотних ознак понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, самостійне застосування знань в стандартних ситуаціях, володіння розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням), вміння робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента повна, правильна, логічна, обґрунтована та без власних суджень. Студент здатен самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.

4-й рівень – високий (творчий). Знання глибокі, міцні, узагальнені, системні та творчо застосовуються. Навчальна діяльність має науково-

дослідницький характер, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні проблемні ситуації, шукати шляхи їх вирішення, виявляти і захищати свою особисту позицію.

У підсумку вивчення дисципліни «Регіонознавство» студент отримує відмітку «зараховано» і «не зараховано». Вкінці навчального курсу дисципліни підраховується середньозважений бал, що є результатом оцінювання роботи студента денної форми навчання за аудиторну роботу та контрольні заходи (два). Отриманий результат є підсумковою оцінкою рівня знань студента за вивчення дисципліни.

Підсумкова оцінка виставляється за шкалами: національною («зараховано», «не зараховано»), 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та індивідуальному плані студента.

Критерії оцінювання рівня вивчення дисципліни при ПМК наступні:

1. – **«Зараховано»** - заслуговує студент, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, проте ним можуть бути допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, наведенні прикладів; дає правильні відповіді на додаткові запитання. Може отримати відмітку «зараховано» студент, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні відповіді на питання, на додаткові запитання, дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, припускається помилок у наведенні прикладів. Студент слабо володіє спеціальною термінологією, не зовсім розуміє значення і сутність основних категорій регіонознавства.

2. – **«Не зараховано»** - коли студент дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмним матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій регіонознавства; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання.

РЕГІОНОЗНАВСТВО

Методичні вказівки
Укладач Я.І.Токар

Тираж 5 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ 89600,
м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26